

Sygn. akt III C 608/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 maja 2022 r.

Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie, III Wydział Cywilny, w składzie następującym:

Przewodniczący:	Sędzia Alicja Przybylska
Protokolant:	Sekretarz sądowy Katarzyna Zielińska

po rozpoznaniu w dniu 21 kwietnia 2022 r. w Szczecinie

na rozprawie sprawy

z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej z siedzibą w S.

przeciwko (...) spółce akcyjnej z siedzibą w W.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz powódki (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej z siedzibą w S. kwotę 12.173,13 zł (dwanaście tysięcy sto siedemdziesiąt trzy złote trzynaście groszy) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 24 lutego 2019 roku do dnia zapłaty;

II. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

III. zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 4.372,28 zł (cztery tysiące trzysta osiemdziesiąt dwa złote dwadzieścia osiem groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu;

IV. nakazuje ściągnąć od powódki (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej z siedzibą w S. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie kwotę 32,16 zł (trzydzieści dwa złote szesnaście groszy) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych;

V. nakazuje ściągnąć od pozwanej (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie kwotę 369,84 zł (trzysta sześćdziesiąt dziewięć złotych osiemdziesiąt cztery grosze) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

Sygn. akt III C 608/20

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 14 maja 2020 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa z siedzibą w S. wniosła o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W. kwoty 13.154,67 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 24 lutego 2019 roku do dnia zapłaty. Wniosła także o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu żądania pozwu wskazała, że w dniu 4 grudnia 2018 roku doszło do uszkodzenia pojazdu marki B. o nr rej. (...), którego właścicielem był M. R.. Kierowca odpowiedzialny za szkodę, posiadał umowę obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych w pozwanym zakładzie ubezpieczeń. Pozwana uznała swoją odpowiedzialność za szkodę i przyznała poszkodowanemu częściowe odszkodowanie za naprawę pojazdu, którego wysokość ustaliła na podstawie kosztorysu sporządzonego w toku postępowania likwidacyjnego. Kosztorys uwzględnił jednak zaniżone stawki za prace mechaniczno – naprawcze i lakiernicze oraz zaniżone ceny części zamiennych. Koszty przywrócenia pojazdu do stanu poprzedniego wynoszą zgodnie z weryfikacją pozwanej 9.578,87 zł brutto. Pozwana wypłaciła odszkodowanie w kwocie 2.340,50 zł, jedynie częściowo rekompensując szkodę. Poszkodowany dokonał również najmu pojazdu zastępczego marki F., z którego korzystał nieprzerwanie do czasu dokonania naprawy swojego samochodu. Z tytułu najmu wynajmujący wystawił fakturę VAT nr (...) na kwotę 7.945,80 zł brutto. Strony umowy ustaliły dobową stawkę najmu na kwotę 209,10 zł brutto. Pozwana zrekompensowała te wydatki jedynie w części, co do kwoty 2.029,50 zł brutto. W dniu 7 grudnia 2018 roku poszkodowany zawarł z powódką umowę cesji wierzytelności dotyczącą prawa do odszkodowania przysługującego mu w związku ze szkodą komunikacyjną z dnia 4 grudnia 2018 roku w pojeździe marki B.. Powódka wskazała, iż dochodzi odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego od dnia 24 lutego 2019 roku, albowiem pozwana odebrała pismo przewodnie w dniu 24 stycznia 2019 roku, a zatem postępowanie likwidacyjne winno się zakończyć z dniem 23 lutego 2019 roku.

Pozwana złożyła odpowiedź na pozew, w której wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie na jej rzecz od powódki zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazała, że nie kwestionuje swojej odpowiedzialności jako ubezpieczyciela sprawcy wypadku. Zaprzeczyła zasadności roszczenia, w tym zakwestionowała wysokość stawki najmu pojazdu, okres najmu oraz wysokość kosztów z tytułu naprawy pojazdu. Ubezpieczyciel wypłacił odszkodowanie w łącznej kwocie 4.554,40 zł, która to suma w całości pokrywa poniesioną szkodę.

Pozwana uznała za uzasadniony okres 15 dni najmu pojazdu zastępczego, na który to czas składały się: czas od zdarzenia do zgłoszenia szkody – 2 dni, oczekiwanie na oględziny – 5 dni, uzgodnienie kosztów – 8 dni. Wskazany okres był wystarczający do przeprowadzenia naprawy. Pozwana zweryfikowała również stawkę najmu dla pojazdu wynajętego i uszkodzonego do kwoty 110 zł netto. Stawka taka stanowiła cenę stosowaną w wypożyczalniach renomowanych, należących do wiodących sieci współpracujących z (...) SA. Pozwana wskazała, że wyliczyła koszty naprawy pojazdu na kwotę 2.340,50 zł brutto, proponując możliwość wskazania warsztatu, który wykona naprawę bez konieczności ponoszenia dodatkowych kosztów. Koszty poniesione ponad w/w kwotę nie mogą zostać uznane za konieczne i celowe.

Pozwana zakwestionowała również termin początkowy naliczania odsetek.

W dalszym toku procesu stanowiska stron nie uległy zmianie.

Pismem z dnia 16 lutego 2022 roku pełnomocnik powódki wniósł, na podstawie art. 278[1] k.p.c., o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z opinii nr (...), wydanych w innych sprawach.

Postanowieniem wydanym na rozprawie w dniu 21 kwietnia 2022 roku, Sąd na podstawie art. 235[2] k.p.c. oddalił wniosek o przeprowadzenie na podstawie art. 278[1] k.p.c. dowodów z opinii nr (...) wydanych w innych postępowaniach i pominął w/w dowody.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 4 grudnia 2018 roku doszło do uszkodzenia pojazdu marki B. nr rej. (...), stanowiącego własność M. R.. Sprawca zdarzenia posiadał umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w (...) S.A. z siedzibą w W..

Pismem z dnia 7 grudnia 2018 roku (...) S.A. w W. poinformowało M. R. o otrzymaniu zgłoszenia szkody i jej zarejestrowaniu pod numerem (...).

Bezsporne, a nadto dowód:

- pismo z dnia 7 grudnia 2018 roku,
- akta szkody, k. 57.

W dniu 4 grudnia 2018 roku M. R. (jako najemca) zawarł z (...) sp. z o.o. sp. k. w S. (jako wynajmującym) umowę najmu samochodu marki F., rok produkcji 2011 o nr rej. (...). Czynsz najmu ustalono na kwotę 170 zł + Vat za dobę. Wynajem był bezgotówkowy, na koszt ubezpieczyciela sprawcy kolizji z dnia 4 grudnia 2018 roku, bez limitu kilometrów, z pełnym ubezpieczeniem OC i AC, bez udziału własnego w szkodach, z możliwością wyjazdu za granicę bez uzyskania uprzedniej zgody.

Umowa została zawarta na czas nieokreślony.

Dowód:

- umowa najmu, k. 24,
- zeznania świadka, k. 89v.,
- przesłuchanie przedstawiciela powódki, k. 89v.

Pismem z dnia 18 grudnia 2018 roku (...) S.A. w W. zaproponowała M. R. odszkodowanie w kwocie 1.997,86 zł, z tytułu szkody powstałej w pojeździe na skutek zdarzenia z dnia 4 grudnia 2018 roku. W treści tego pisma wskazano, że jeżeli poszkodowany chce naprawić pojazd, to (...) proponuje naprawę w warsztatach Sieci Naprawczej (...). Ubezpieczyciel zajmie się organizacją naprawy w jak najkrótszym terminie i dopilnuje, aby odbyła się ona z zachowaniem norm i zaleceń producenta pojazdu. Warsztat naprawi pojazd, a (...) wypłaci warsztatowi pieniądze za naprawę. Jeżeli poszkodowany nie zdecyduje się na naprawę w warsztacie Sieci Naprawczej (...), to przed rozpoczęciem naprawy, należy uzgodnić wszystkie jej koszty. Wybrany warsztat powinien przesłać kosztorys naprawy. Jeżeli kwota w kosztorysie wybranego warsztatu będzie wyższa od kosztów naprawy w warsztacie Sieci Naprawczej (...), to wysokość odszkodowania może zostać zweryfikowana i obniżona do kwoty kosztów naprawy w warsztacie Sieci Naprawczej (...) – tzn. do uzasadnionych i celowych kosztów naprawy.

Pismem z dnia 19 grudnia 2018 roku (...) S.A. w W. poinformowała (...) sp. z o.o. sp. k. w S. o przyznaniu odszkodowania w kwocie 2.340,50 zł na podstawie kalkulacji (...) oraz w kwocie 184,50 zł, tytułem kosztów holowania.

Dowód:

- pismo z dnia 18 grudnia 2018 roku, k. 58-59,
- pismo z dnia 19 grudnia 2018 roku, k. 13,
- akta szkody, k. 57.

(...) sp. z o.o. sp. k. w S. sporządziła kosztorys naprawy pojazdu marki B., nr rej. (...) na kwotę 9.578,87 zł brutto.

Wiadomością e-mail z dnia 27 grudnia 2018 roku (...) S.A. w W. poinformowała (...) sp. z o.o. sp. k. w S., że po przeanalizowaniu kosztorysu naprawy jest w stanie zaakceptować koszty do kwoty 9.578,87 zł brutto.

Dowód:

- kosztorys, k. 20-21,
- wiadomość, k. 22-23,
- akta szkody, k. 57.

Najem pojazdu zastępczego trwał od dnia 4 grudnia 2018 roku do dnia 10 stycznia 2019 roku. Wynajmowany pojazd służył M. R. do codziennego użytku, do celów prywatnych, dojazdów do pracy, weekendowych wyjazdów do rodziny, czy załatwiania codziennych sprawunków.

(...) sp. z o.o. sp. k. w S. próbował ustalić możliwość i warunki najmu za pośrednictwem (...) S.A. Na wystosowaną wiadomość mailową nie uzyskał jednak odpowiedzi.

Dowód:

- oświadczenie, k. 25.
- zeznania świadka, k. 89v.,
- przesłuchanie przedstawiciela powódki, k. 89v.

W dniu 7 grudnia 2018 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa z siedzibą w S. (jako cesjonariusz) zawarła z M. R. (jako cedentem) umowę cesji wierzytelności.

Na podstawie § 1 ust. 1 umowy cedent przelał na rzecz cesjonariusza swoją wierzytelność (prawo do odszkodowania) przysługującą mu w związku ze szkodą komunikacyjną z dnia 4 grudnia 2018 roku w pojeździe marki B. zarejestrowaną w (...) pod nr (...).

Dowód:

- umowa cesji, k. 35.

Pojazd marki B. o nr rej. (...) został naprawiony po zdarzeniu z dnia 4 grudnia 2018 roku przy użyciu nowych oryginalnych części sygnowanych logo producenta pojazdu. Po dokonanej naprawie M. R. odebrał swój samochód, zwracając jednocześnie pojazd zastępczy.

Dowód:

- zeznania świadka, k. 89v.,
- przesłuchanie przedstawiciela powódki, k. 89v.

(...) S.A. w W. wypłaciła, tytułem kosztów najmu pojazdu zastępczego, związanych ze zdarzeniem z dnia 4 grudnia 2018 roku na rzecz uprawnionego kwotę 2.029,50 zł, a tytułem kosztów naprawy pojazdu kwotę 2.340,50 zł.

Dowód:

- potwierdzenie wypłaty, k. 62.

W dniu 18 stycznia 2019 roku (...) spółka z o.o. sp. k. z siedzibą w S. wystawiła na rzecz M. R. fakturę Vat numer (...) na łączną kwotę 17.524,67 zł brutto (14.247,70 zł netto), w tym kwota 7.945,80 zł brutto (6.460 zł netto) tytułem najmu pojazdu zastępczego od dnia 4 grudnia 2018 roku do dnia 10 stycznia 2019 roku oraz kwota 9.578,87 zł brutto (7.787,70 zł netto) tytułem kosztów naprawy blacharsko – lakierniczej pojazdu B., zgodnie ze zweryfikowanym kosztorysem (...).

Dowód:

- faktura VAT, k. 26.

W dniu 10 stycznia 2019 roku Przedsiębiorstwo (...) wystawiło na rzecz (...) spółki z o.o. sp. k. z siedzibą w S. fakturę Vat numer (...) na kwotę 61 zł brutto.

Dowód:

- faktura VAT, k. 28.

Pismem z dnia 21 stycznia 2019 roku (...) spółka z o.o. sp. k. z siedzibą w S. poinformowała (...) S.A. w W., że przesyła dodatkowe dokumenty niezbędne do likwidacji szkody. Podniosła, że poszkodowany poniósł koszty pojazdu zastępczego w kwocie 7.945,80 zł, koszty naprawy wynoszą 9.578,87 zł, a koszty przeglądu pokolizyjnego 61 zł. W związku z powyższym wezwała (...) S.A. w W. do zapłaty odszkodowania tytułem rekompensaty kosztów z w/w tytułów, w terminie 7 dni, od dnia otrzymania pisma, pod rygorem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego.

(...) S.A. w W. otrzymała w.w pismo w dniu 24 stycznia 2019 roku.

Dowód:

- pismo z dnia 21 stycznia 2019 roku wraz z potwierdzeniem odbioru, k. 9-12.

Pismem z dnia 1 lutego 2019 roku (...) S.A. w W. poinformowała (...) sp. z o.o. sp. k. w S. o przyznaniu odszkodowania w kwocie 2.340,50 zł na podstawie kalkulacji (...), w kwocie 184,50 zł, tytułem kosztów holowania oraz kwoty 2.029,50 zł, tytułem kosztów najmu pojazdu zastępczego.

Dowód:

- pismo z dnia 1 lutego 2019 roku, k. 16,

- kalkulacja, k. 17v.-19.

Na skutek zdarzenia z dnia 4 grudnia 2018 roku w pojeździe marki B. o nr rej. (...) doszło do uszkodzenia następujących elementów: okładziny zderzaka P, zestawu montażowego zderzaka P, reflektora z kierunkowskazem L, uchwytu reflektora L, reflektora p-mg L, błotnika PL, zestawu moc. błotnika, nadkola wewnętrznego lewego, osłony silnika przód, belki zderzaka P, drzwi PL.

Przywrócenie pojazdu do stanu sprzed wypadku możliwe jest jedynie przy użyciu w procesie naprawy nowych oryginalnych części sygnowanych znakiem producenta pojazdu. Naprawa pojazdu z użyciem zamienników nie przywróci pojazdu do stanu sprzed szkody.

Koszt naprawy pojazdu B. o nr rej. (...) z zastosowaniem technologii producenta pojazdu, części oryginalnych sygnowanych znakiem producenta pojazdu według cen na dzień powstania szkody wynosi 10.126,98 zł brutto. Koszt naprawy przedmiotowego pojazdu z zastosowaniem technologii producenta pojazdu, części nieoryginalnych według cen części na dzień powstania szkody wynosi 4.285,53 zł.

Użycie w procesie naprawy części nowych, oryginalnych nie spowoduje wzrostu wartości pojazdu, a pozwoli jedynie przywrócić stan pojazdu najbardziej zbliżony do stanu sprzed szkody.

Naprawa pojazdu w sposób wskazany przez pozwaną nie przywróciłaby pojazdu do stanu sprzed szkody z dnia 4 grudnia 2018 rok.

Okres najmu pojazdu zastępczego w ilości 38 dni był uzasadniony analizą procesu likwidacji szkody i kalendarium wydarzeń.

Średni koszt najmu pojazdu segmentu C w 2018 roku dla wynajmu 1-dniowego, bez limitu kilometrów, z pełnym pakietem ubezpieczenia wynosił 165 zł netto, a dla czasu wynajmu ponad 30 dni – 149 zł netto. Zakres cen dla wynajmu na czas większy niż 30 dni zawierał się w przedziale 145 zł netto – 180 zł netto. Rodzaj wynajętego pojazdu zastępczego, w zestawieniu z pojazdami w wypożyczalniach, uzasadnia przyjęcie stawki najmu pojazdu na poziomie 149 zł netto.

Dowód:

- opinia biegłego, k. 99-117,
- opinia uzupełniająca, k. 137-138,
- ustna opinia uzupełniająca, k. 186.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

W ocenie Sądu powództwo zasługiwało na uwzględnienie w przeważającym zakresie.

Powódka dochodziła w niniejszym postępowaniu od pozwanego (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W. kwoty 13.154,67 zł wraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 24 lutego 2019 r. do dnia zapłaty. Dochodzone roszczenie stanowiło odszkodowanie w związku ze szkodą w pojeździe uszkodzonego M. R. i sprowadzało się do żądania kosztów najmu pojazdu zastępczego, a także kosztów naprawy pojazdu, w zakresie w jakim odmówiono zapłaty z w.w tytułów.

Podstawę prawną powództwa stanowiły przepisy art. 822 § 1 i 2 k.c., art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczeń Komunikacyjnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 roku, poz. 473 ze zmianami) oraz art. 436 § 1 k.c. i 415 k.c.

Przepis art. 822 § 1 i 2 k.c. stanowi, że przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony (§ 1). Jeżeli strony nie umówiły się inaczej, umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej obejmuje szkody, o jakich mowa w § 1, będące następstwem przewidzianego w umowie zdarzenia, które miało miejsce w okresie ubezpieczenia (§ 2). Zgodnie natomiast z przepisem art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczeń Komunikacyjnych z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, będącą następstwem śmierci, uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia bądź też utraty, zniszczenia lub uszkodzenia mienia. Stosownie zaś do treści przepisu art. 436 § 1 k.c. odpowiedzialność przewidzianą w przepisie art. 435 k.c. ponosi również samoistny posiadacz mechanicznego środka komunikacji poruszanego za pomocą sił przyrody. Jednakże gdy posiadacz samoistny oddał środek komunikacji w posiadanie zależne, odpowiedzialność ponosi posiadacz zależny. Przepis art. 415 k.c. stanowi natomiast, że kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia.

Zgodnie z przepisem art. 509 § 1 i 2 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki. W świetle treści cytowanego przepisu w wyniku przelewu na nabywcę przechodzi ogół uprawnień przysługujących dotychczasowemu wierzycielowi, który zostaje wyłączony ze stosunku zobowiązaniowego, jaki wiązał go z dłużnikiem. Innymi słowy, stosunek zobowiązaniowy nie ulega zmianie – dłużnik dalej ma obowiązek świadczenia tylko tego, do czego był zobowiązany w stosunku do zbywcy, natomiast zmienia się osoba uczestnicząca w nim po stronie wierzyciela (por. wyrok SN z dnia 5 września 2001 r., I CKN 379/00, Lex nr 52661).

Świadczenie ubezpieczyciela z tytułu umowy ubezpieczenia majątkowego ma charakter odszkodowawczy i ta funkcja kompensacyjna determinuje podstawową treść pojęciową, zakres i poziom odszkodowania. Pojęcie szkody w ubezpieczeniach jest takie samo jak w innych działach prawa odszkodowawczego, zasada odszkodowania nie może być bowiem traktowana w oderwaniu od ogólnych zasad odszkodowawczych, które znalazły wyraz i zostały uregulowane w kodeksie cywilnym. Dotyczy to samych pojęć szkody i odszkodowania. Niezależnie od tego, czy poszkodowany naprawił uszkodzoną rzecz, należy mu się od zakładu ubezpieczeń odszkodowanie ustalone według zasad art. 363 § 2 k.c., w związku z art. 361 § 2 k.c. Zgodnie z art. 361 § 1 k.c. zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. W literaturze dominującą jest teoria adekwatnego związku przyczynowego, od której odstępstwa mogą wystąpić w warunkach opisanych w art. 361 § 2 k.c., zgodnie z którym granicach określonych w art. 361 § 1 k.c., w braku odmiennego przepisu ustawy lub postanowienia umowy, naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono.

Okoliczności kolizji z dnia 4 grudnia 2018 roku nie były pomiędzy stronami sporne. Również legitymacja czynna po stronie powódki i bierna pozwanej do występowania w niniejszym procesie nie budziły wątpliwości. Okolicznością niekwestionowaną było bowiem, iż sprawca szkody posiadał ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych u pozwanego ubezpieczyciela. Pozwana nie kwestionowała zasad swojej odpowiedzialności za szkodę powstałą w pojeździe należącym do powódki i wypłaciła jej odszkodowanie w kwocie 2.340,50 zł oraz zwrot kosztów najmu pojazdu zastępczego w kwocie 2.029,50 zł. Nie budziło bowiem wątpliwości, iż do przedmiotowego zdarzenia drogowego doszło na skutek zawinionego działania uczestnika ruchu drogowego posiadającego polisę w zakresie odpowiedzialności cywilnej za szkody związane z ruchem pojazdu mechanicznego u pozwanego ubezpieczyciela.

Odnosząc się do żądania zwrotu kosztów naprawy pojazdu wskazać należy, że na gruncie cytowanych powyżej przepisów, odszkodowanie jakie zobowiązany jest w takiej sytuacji wypłacić zakład ubezpieczeń, obejmuje wszelkie celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki poniesione w celu przywrócenia stanu poprzedniego rzeczy. Przywrócenie uszkodzonej rzeczy do stanu poprzedniego oznacza zaś doprowadzenie jej do stanu używalności i jakości w zakresie istniejącym przed wypadkiem; w razie uszkodzenia pojazdu mechanicznego chodzi o przywrócenie mu sprawności technicznej, zapewniającej bezpieczeństwo kierowcy i innych uczestników ruchu, oraz wyglądu sprzed wypadku (por. uchwałę SN z dnia 12.04.2012 r., II CZP 80/11). Przy czym zgodnie z aktualnym stanowiskiem judykatury naprawa uszkodzonego pojazdu nie jest warunkiem wypłaty odszkodowania, istotne znaczenie ma bowiem sam fakt powstania szkody, a nie jej naprawienie. Obowiązek naprawienia szkody przez wypłatę odpowiedniej sumy pieniężnej powstaje bowiem z chwilą wyrządzenia szkody i nie jest uzależniony od tego, czy poszkodowany dokonał naprawy rzeczy i czy w ogóle zamierza ją naprawić. Dla powstania roszczenia o naprawienie szkody w postaci kosztów naprawy pojazdu nie mają znaczenia późniejsze zdarzenia między innymi w postaci sprzedaży uszkodzonego lub już naprawionego pojazdu. Odszkodowanie przysługujące od ubezpieczyciela odpowiedzialności cywilnej za uszkodzenie pojazdu mechanicznego nie ogranicza się do równowartości wydatków poniesionych na naprawę pojazdu, lecz każdorazowo obejmuje niezbędne i ekonomicznie uzasadnione koszty naprawy.

Przenosząc powyższe na grunt przedmiotowej sprawy wskazać należało, w ślad za opinią biegłego, iż przywrócenie pojazdu do stanu sprzed zdarzenia z dnia 4 grudnia 2018 roku możliwe było jedynie przy użyciu w procesie naprawy nowych oryginalnych części sygnowanych znakiem producenta pojazdu. Naprawa pojazdu z użyciem zamienników nie przywróciłaby pojazdowi do stanu sprzed szkody. Koszt naprawy uszkodzonego pojazdu, z zastosowaniem technologii producenta pojazdu, oraz przy użyciu części oryginalnych sygnowanych znakiem producenta pojazdu według cen na dzień powstania szkody wynosił 10.126,98 zł brutto. Przy czym bez znaczenia pozostaje czy poszkodowany naprawił uszkodzony pojazd, ewentualnie w jakim zakresie i jakie kwoty wydatkował na ten cel. Obowiązek naprawienia szkody powstaje bowiem, jak już uprzednio uargumentowano z chwilą jej powstania, stąd bez znaczenia pozostają następcze okoliczności z tym związane. Jak wskazał przy tym biegły użycie w procesie naprawy części nowych, oryginalnych nie spowoduje wzrostu wartości pojazdu, a pozwoli jedynie przywrócić stan pojazdu najbardziej zbliżony do stanu sprzed

szkody. Naprawa pojazdu w sposób wskazany przez pozwaną nie przywróciłaby pojazdu do stanu sprzed szkody z dnia 4 grudnia 2018 rok.

Mając powyższe na uwadze Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powódki tytułem odszkodowania związanego z naprawą pojazdu marki B. nr rej. (...) kwotę 7.238,37 zł. Powódka wyliczyła bowiem, na podstawie sporządzonego przez siebie kosztorysu, jako koszty należne jej z tego tytułu kwotę 9.578,87 zł, przy czym pozwana dokonała wypłaty w toku postępowania likwidacyjnego z tego tytułu 2.340,50 zł ($9.578,87 \text{ zł} - 2.340,50 \text{ zł} = 7.238,37 \text{ zł}$). Podkreślenia przy tym wymaga, iż pozwana w jednym ze swoich pism uznała koszty naprawy pojazdu na kwotę 9.578,87 zł, przy czym następnie dokonała wypłaty jedynie w części, tj. 2.340,50 zł. W związku z tym uznać należało, że ubezpieczyciel w toku postępowania likwidacyjnego uznał roszczenia powódki w tym zakresie. Ponadto jak wynikało z zebranego w sprawie materiału dowodowego, poszkodowany dokonał naprawy uszkodzonego pojazdu przy użyciu części oryginalnych sygnowanych logo producenta pojazdu.

W ocenie Sądu nie sposób przychylić się do stanowiska pozwanej, iż poszkodowany zobowiązany był do naprawy uszkodzonego pojazdu w sieci warsztatów naprawczych współpracujących z pozwaną. Po pierwsze bowiem treść przekazanej w tym zakresie informacji o możliwości naprawy pojazdu w warsztacie współpracującym z pozwaną była na tyle ogólna, że nie sposób twierdzić aby w konkretnych okoliczności faktycznych poszkodowany mógł z niej skorzystać w terminie i przy zastosowaniu odpowiednich norm i zaleceń. Ponadto tak ogólnikowa informacja nie mogła zostać zakwalifikowana jako oferta, a strona pozwana nie wykazała w tym zakresie okoliczności przeciwnych. W ocenie Sądu na aprobatę nie zasługuje takie ukształtowanie odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń, który uzależnia wysokość odszkodowania od skorzystania z możliwości dokonania naprawy we współpracującym z nim warsztacie naprawczym, ograniczając tym samym swobodę wyboru poszkodowanego w tym zakresie. Na wybór ten składać się mogą bowiem nie tylko potencjalne koszty czynności naprawczych, ale także czynniki pozaekonomiczne, w tym zaufanie którym poszkodowany darzy dany zakład naprawczy i poziom świadczonych przez niego usług. Nałożony na poszkodowanego obowiązek minimalizowania szkody nie może być równoznaczny z ograniczeniem możliwości wyboru podmiotu, z którym poszkodowany zawrze umowę, do podmiotów wskazanych przez ubezpieczyciela. Wnioski powyższe są także o tyle zasadne, iż aktualne orzecznictwo stoi na stanowisku, iż dla wypłaty odszkodowania i określenia wysokości szkody bez znaczenia pozostaje fakt czy w ogóle doszło do naprawy pojazdu. Odszkodowanie winno pełnić funkcje kompensacyjną i prowadzić do pełnego pokrycia szkody, przy czym obowiązek naprawienia szkody przez wypłatę odpowiedniej sumy pieniężnej powstaje z chwilą wyrządzenia szkody i nie jest uzależniony od tego, czy poszkodowany dokonał naprawy pojazdu i czy w ogóle zamierza ją naprawić. Odszkodowanie ma bowiem wyrównać uszczerbek majątkowy powstały w wyniku zdarzenia wyrządzającego szkodę. Uszczerbek taki istnieje już od chwili wyrządzenia szkody do czasu wypłacenia przez zobowiązanego sumy pieniężnej odpowiadającej wysokości szkody ustalonej w sposób przewidziany prawem (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 2001 r., III CZP 68/01, OSNC 2002, z. 6, poz. 74; uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 20 lutego 2002 r., V CKN 908/00, niepubl.; uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 11 czerwca 2001 r., V CKN 226/00, OSNC 2002, z. 3, poz. 40; uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 7 sierpnia 2003 r. IV CKN 387/01, niepubl.; uchwała Sądu Najwyższego 7 sędziów z dnia 17 maja 2007 r., III CZP 150/06).

Pozwana zakwestionowała również koszty najmu pojazdu zastępczego, w tym stawkę najmu oraz czas jego trwania.

Z zeznań świadka M. R., a także złożonego przez niego oświadczenia (k. 25) wynikało, że uszkodzony pojazd służył mu do celów prywatnych. Sąd nie miał przy tym żadnych powodów, aby odmówić wiarygodności jego relacjom, które stanowiły spójną i logiczną całość. Stąd w ocenie Sądu jako uzasadnione w okolicznościach niniejszej sprawy uznać należało wynajęcie pojazdu zastępczego przez poszkodowanego.

Zgodnie z zasadą pełnej rekompensaty szkody poszkodowany jest uprawniony do żądania odszkodowania obejmującego straty, które poniósł, i korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono. Skoro skutkiem wypadku komunikacyjnego z udziałem poszkodowanego jest uszkodzenie pojazdu mechanicznego uniemożliwiające poszkodowanemu korzystanie z niego, uszczerbkiem w jego majątku są koszty najmu pojazdu zastępczego. Stanowisko to znalazło potwierdzenie w orzecznictwie Sądu Najwyższego. W wyroku z dnia 6 stycznia

1999 r. Sąd Najwyższy stwierdził, iż między faktem uszkodzenia w wyniku wypadku samochodu używanego przez poszkodowanego, a faktem wynajęcia przez poszkodowanego innego samochodu i poniesienia kosztów z tego tytułu istnieje normalny związek przyczynowy w rozumieniu art. 361 k.c. Odnosząc się do kwestii związku przyczynowego, Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 18 maja 2000 r. wskazał, że odpowiedzialność dłużnika dotyczy tylko skutków typowych. Typowy jest skutek, jaki daje się przewidzieć w zwykłym porządku rzeczy, taki, o którym na podstawie zasad doświadczenia życiowego wiadomo, że jest charakterystyczny dla danej przyczyny jako normalny rezultat określonego zjawiska. W praktyce sądowej przyjmuje się, że ponoszenie kosztów najmu pojazdu zastępczego pozostaje w normalnym związku przyczynowym z wypadkiem komunikacyjnym. W doktrynie powszechny jest pogląd, iż pozbawienie możliwości korzystania z przedmiotów majątkowych stanowi szczególny rodzaj szkody majątkowej, zwłaszcza wówczas, gdy dany przedmiot zaspokaja potrzeby, które mogą być zaspokojone zastępczo w drodze odpłatnego skorzystania z cudzej usługi lub najmu przedmiotu zastępczego. Ponadto wyrażany jest pogląd, że w razie utraty możliwości korzystania z pojazdu szkoda obejmuje koszt wynajęcia pojazdu równorzędnego. Nie jest przy tym istotne, w jakim celu poszkodowany korzysta z pojazdu: czy w celach zarobkowych, czy też dla zaspokojenia własnych potrzeb. Szkoda polegająca na utracie możliwości korzystania z rzeczy podlega bowiem naprawieniu nie tylko wówczas, gdy rzecz jest używana w celach zarobkowych, lecz także wówczas, gdy używa się jej w celach niezarobkowych. Podobny pogląd znajduje odzwierciedlenie także w orzecznictwie Sądu Najwyższego. Dla przykładu w uzasadnieniu do jednego ze swoich wyroków Sąd Najwyższy w sposób jednoznaczny stwierdził, że utrata możliwości korzystania z rzeczy wskutek jej zniszczenia stanowi szkodę majątkową. Podobne stanowisko zajął Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 26 listopada 2002 r., uznając, że jeżeli poszkodowany poniósł szkodę w związku z uszkodzeniem pojazdu, to koszty najmu pojazdu zastępczego mieszczą się w granicach skutków szkodowych podlegających wyrównaniu, bez względu na to, w jakim celu uszkodzony pojazd był użytkowany. Sąd Najwyższy podkreślił również, iż postulat pełnego odszkodowania przemawia za przyjęciem stanowiska o potrzebie zwrotu przez zakład ubezpieczeń tzw. wydatków koniecznych, poniesionych w okresie używania zastępczego środka transportu w związku z niemożliwością korzystania z niego wskutek zniszczenia. Termin „wydatki konieczne” oznacza przy tym wydatki niezbędne w celu korzystania z innego pojazdu w takim zakresie, w jakim poszkodowany korzystałby ze swego środka lokomocji, gdyby mu szkody nie wyrządzono.

Strona pozwana kwestionowała zarówno wskazany przez powoda czas najmu pojazdu zastępczego, jak i dobową stawkę najmu w oparciu o którą wyliczone zostało dochodzone pozwem roszczenie.

W ocenie Sądu materiał dowodowy sprawy dał podstawy do ustalenia, że uzasadniony okres najmu pojazdu zastępczego wynosił 38 dni. Celem ustalenia zasadności żądania pozwu został przeprowadzony dowód z opinii biegłego z zakresu techniki samochodowej L. C.. W treści opinii biegły wskazał, że uzasadniony czas najmu pojazdu zastępczego w związku z uszkodzeniem pojazdu w wyniku kolizji z dnia 4 grudnia 2018 roku wynosił 38 dni. Średnia dobową stawkę najmu samochodu zastępczego wynosiła natomiast kwotę 149 zł netto. Biegły w sposób należyty uargumentował wnioski zawarte w opinii w tym zakresie i wskazał podstawę na jakiej czynił powyższe ustalenia. Czas najmu pojazdu zastępczego znajdował nadto usprawiedliwienie w przebiegu postępowania likwidacyjnego i podjętych czynnościach naprawczych.

Mając to na uwadze Sąd uznał za uzasadniony okres najmu 38 dni przy uwzględnieniu stawki 149 zł netto za dobę, tj. 183,27 zł brutto. Należne koszty najmu pojazdu zastępczego wynosiły zatem 6.964,26 zł (38 x 183,27 zł). Skoro natomiast pozwana uiściła z tego tytułu w toku postępowania likwidacyjnego kwotę 2.029,50 zł, zasądzeniu na rzecz powódki, z tytułu kosztów najmu pojazdu zastępczego podlegała suma 4.934,76 zł (6.964,26 zł – 2.029,50 zł).

W ocenie Sądu nie sposób przychylić się do stanowiska pozwanej, iż poszkodowany zobowiązany był do najmu pojazdu zastępczego za pośrednictwem podmiotów współpracujących z pozwaną. Dokonując wyboru w tym zakresie poszkodowany może bowiem kierować się różnymi kryteriami, w tym zaufaniem do konkretnego podmiotu lub poszczególnymi postanowieniami umowy najmu. Przy czym strona pozwana nie wykazała, aby w realiach przedmiotowej sprawy złożyła poszkodowanemu jakąkolwiek ofertę skorzystania z pojazdu zastępczego, a w szczególności o postanowieniach umownych tożsamych z tymi jakie znalazły się w umowie którą zawarł

poszkodowany. Wręcz przeciwnie, przedstawiciel powódki w toku przesłuchania wskazał, iż były podejmowane próby kontaktu w sprawie najmu pojazdu zastępczego z pozwaną, jednak pozostały one bez odpowiedzi z jej strony.

Dokonując ustaleń stanu faktycznego w sprawie Sąd oparł się na dowodzie z opinii biegłego, albowiem wnioski płynące z opinii były jasne i logiczne, a sama opinia sporządzona przez specjalistę w objętej nią dziedzinie, nie zawierała wewnętrznych sprzeczności. Żadna ze stron nie podważała przy tym prawdziwości ani wartości dowodowej dokumentów zawartych w aktach sprawy i aktach szkodowych, na których biegły oparł swoje ustalenia, a i Sąd nie stwierdził okoliczności podważających ich wartość dowodową. Biegły przy tym prezentując spójną i logiczną argumentacją odniósł się do zarzutów stawianych opinii głównej. Dlatego też Sąd, mając na uwadze, że opinia została sporządzona zgodnie ze zleceniem, a także że jej treść wskazuje, że twierdzenia i wnioski biegłego znajdują oparcie w materiale dowodowym sprawy i nie stoją w sprzeczności z zasadami logiki, uznał opinię za przydatną do poczynienia ustaleń faktycznych w sprawie. Zaznaczenia przy tym wymagało, że pozwana nie wносиła zastrzeżeń co do sporządzonych opinii, w związku z czym zgodnie z nałożonym rygorem uznać należało że nie podnosiła zarzutów co do wniosków wysnutych przez biegłego.

Dokonując ustaleń stanu faktycznego Sąd oparł się także na dowodach z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy i załączonych aktach szkody. Żadna ze stron nie kwestionowała bowiem ich prawdziwości, a i w ocenie Sądu nie budziły one żadnych wątpliwości. Sąd uznał za wiarygodny także dowód z zeznań świadka M. R. i z przesłuchania przedstawiciela powódki. Osoby te wskazywała jedynie na okoliczności sobie znane, które znajdowały wsparcie w załączonych do akt sprawy dowodach z dokumentów.

Na rozprawie w dniu 21 kwietnia 2022 roku Sąd na podstawie art. 235[2] k.p.c. oddalił wniosek o przeprowadzenie na podstawie art. 278[1] k.p.c. dowodów z opinii nr (...) wydanych w innych postępowaniach i pominął w/w dowody. W ocenie Sądu przeprowadzenie tych dowodów prowadziłoby jedynie do przedłużenia postępowania, a wnioski płynące z w/w opinii nie mogłyby mieć ważkiego znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Przeprowadzenie dowodów z opinii na podstawie art. 278[1] k.p.c. skutkowałoby nie tylko koniecznością wydania postanowienia w tym przedmiocie, ale nadto doręczenia odpisów opinii obu stronom z możliwością ustosunkowania się do nich i ewentualnego dopuszczenia dowodu z opinii uzupełniających. Przy czym podkreślenia wymaga, że opinie, o których przeprowadzenie wnioskowała powódka wydane były na gruncie konkretnych stanów faktycznych, przy uwzględnieniu uwarunkowań zachodzących w tamtych postępowaniach, w tym postępowania likwidacyjnego, ewentualnego procesu naprawczego i warunków wskazanych w umowach najmu pojazdu zastępczego. Mając powyższe na uwadze wnioski z nich płynące nie mogły znaleźć bezpośredniego przełożenia na gruncie niniejszej sprawy.

Mając na uwadze powyższe rozważania Sąd w punkcie I. wyroku zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 12.173,13 zł. Na sumę tą składały się: kwota 7.238,37 zł tytułem kosztów naprawy pojazdu oraz kwota 4.934,76 zł tytułem kosztów najmu pojazdu zastępczego. Sąd oddalił powództwo w pozostałym zakresie, w oparciu o zaprezentowaną powyżej argumentację.

Roszczenie o odsetki ustawowe za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego znajduje oparcie w treści art. art. 359 § 1 k.c., art. 481 § 1 i 2 k.c. oraz art. 817 § 1 k.c. Zgodnie z treścią przepisu art. 481 § 1 k.c. jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Dłużnik popada w opóźnienie jeśli nie spełnia świadczenia pieniężnego w terminie, w którym stało się ono wymagalne także wtedy, gdy kwestionuje istnienie lub wysokość świadczenia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 października 2003 r., sygn. II CK 146/02). Ubezpieczyciel, stosownie do treści przepisu art. 817 § 1 k.c., obowiązany jest spełnić świadczenie w terminie trzydziestu dni, licząc od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku, a jeśli tego nie czyni, popada w opóźnienie uzasadniające naliczenie odsetek ustawowych od należnej wierzycielowi sumy. Świadczenie ubezpieczyciela ma zatem charakter terminowy, a spełnienie świadczenia w terminie późniejszym niż wynikający z art. 817 k.c. może być usprawiedliwione jedynie wówczas, gdy ubezpieczyciel wykaże istnienie przeszkód w postaci niemożliwości wyjaśnienia okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności albo wysokości świadczenia,

mimo działań podejmowanych z wymaganą od niego starannością profesjonalisty, według standardu, którego reguły wyznacza w okolicznościach faktycznych sprawy przepis art. 16 ust. 1 ustawy o działalności ubezpieczeniowej.

W rozważanym przypadku, pozwana otrzymała zgłoszenie szkody w pojeździe najpóźniej w dniu 7 grudnia 2018 roku, albowiem pismem z tej daty potwierdziła otrzymanie zgłoszenia szkody. Przy czym strona powodowa żądała odsetek ustawowych za opóźnieni w spełnieniu świadczenia pieniężnego od dnia 24 lutego 2019 roku, powołując się na fakt, że pismem z dnia 21 stycznia 2019 roku, odebranych przez pozwaną w dniu 24 stycznia 2019 roku, wezwała ją do zapłaty zarówno w zakresie kosztów naprawy pojazdu, jak i najmu pojazdu zastępczego. Mając powyższe na uwadze Sąd uznał za uzasadnione dochodzenie odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego od dnia 24 lutego 2019 roku do dnia zapłaty.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie przepisu art. 100 k.p.c., który stanowi, że w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Sąd może jednak włożyć na jedną ze stron obowiązek zwrotu wszystkich kosztów, jeżeli jej przeciwnik uległ tylko co do nieznaczej części swego żądania albo gdy określenie należnej mu sumy zależało od wzajemnego obrachunku lub oceny sądu.

Powódka poniosła następujące koszty procesu: opłata od pozwu w kwocie 750 złotych, zaliczka na poczet wynagrodzenia biegłego sądowego 700 złotych, wynagrodzenie pełnomocnika w osobie adwokata w kwocie 3.600 złotych oraz opłata skarbową od złożonego dokumentu pełnomocnictwa procesowego – 17 zł , czyli łącznie 5.067 złotych.

Pozwana poniosła następujące koszty procesu: wynagrodzenie pełnomocnika w osobie radcy prawnego w kwocie 3.600 złotych oraz opłata skarbową od złożonego dokumentu pełnomocnictwa procesowego – 17 zł, czyli łącznie 3.617 złotych.

Koszty procesu wyniosły łącznie 8.684 zł (5.067 zł + 3.617 zł).

Żądanie pozwu zostało uwzględnione w zakresie kwoty stanowiącej 92% dochodzonego roszczenia, a zatem powódka winna ponieść 8 % kosztów procesu, tj. kwotę 694,71 złotych (8% x 8.684 zł), poniosła 5.067 zł. W związku z tym pozwana winna zwrócić na jej rzecz kwotę 4.372,28 zł (5.067 zł – 694,71 zł), o czym orzeczono w punkcie III. wyroku.

O nieuiszczonych kosztach sądowych, na które składa się kwota 402 zł tytułem pokrytego tymczasowo przez Skarb Państwa wynagrodzenia biegłego, Sąd orzekł na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 roku, poz. 300 ze zm.). Zważywszy że przy rozstrzygnięciu o obowiązku ponoszenia kosztów sądowych należy stosować zasady obowiązujące przy zwrocie kosztów procesu, kosztami tymi należało obciążyć każdą ze stron w zakresie, w jakim przegrała proces, tj. powódkę w części co do kwoty 32,16 złotych (8% kwoty 402 zł) i pozwaną w części co do kwoty 369,84 złotych (92% kwoty 402 zł), o czym orzeczono w punktach IV. i V. wyroku.

Sygn. akt III C 608/20

S., dnia 6 czerwca 2022 roku